

«ԱՐՑԱԽԲԱՆԿ» ՓԲԸ

2016 թ. չորրորդ եռամսյակի

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև թիվ 5)

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

Իրավական դաշտ.

«Արցախբանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1996թ-ին և հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն : Բանկը գրանցվել է 1996թ-ի օգոստոսի 14-ին ՀՀ կետրոնական բանկի կողմից թիվ 75 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում, թվով 7 մասնաճյուղեր գտնվում են Երևանում, իսկ 15 մասնաճյուղ՝ ԼՂՀ տարածքում:

Բանկի հիմնական գործունեությունը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ-ն ունիվերսալ բանկ է, որը ԼՂՀ և ՀՀ տարածքներում տրամադրում է ժամանակակից բանկային ծառայությունների գրեթե լրիվ տեսականի: ԼՂՀ նախագահի հրամանագրի համաձայն Բանկին վերապահված են նաև հետևյալ լիազորությունները՝ ԼՂՀ կառավարության և այլ պետական մարմինների բանկային սպասարկում, ԼՂՀ պետական բյուջեի սպասարկում: Բանկը օրենքներով և այլ իրավական ակտերով, ինչպես նաև ներքին իրավական ակտերով սահմանված կարգով իրականացնում է հետևյալ ֆինանսական գործառնությունները՝ ընդունում է ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ, տրամադրում է առևտրային, սպառողական և հիփոթեքային վարկեր, բացում և վարում է հաշիվներ, այդ թվում՝ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ, կատարում է դրամական փոխանցումներ, մատուցում է այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ, գնում և վաճառում է արժեթղթեր, գնում և վաճառում (փոխանակում) է արտարժույթ, օրենքով սահմանված կարգով իրականացնում է ապահովագրական գործակալի գործառնություններ, իրականացնում է օրենքով չարգելված այլ գործունեություն:

Գործարար միջավայրը

Բանկի գործարար միջավայրը Լեռնային Ղարաբաղի և Հայաստանի Հանրապետություններն (այսուհետ երկուսը միասին՝ նաև Հանրապետություն) են: Չնայած Հանրապետությունում տեղի ունեցած բարեփոխումները զգալի արդյունքներ են տվել մակրոտնտեսական կայունության, տնտեսական գործունեության ազատականացման, շուկայական տնտեսության բնականոն զարգացման համար անհրաժեշտ ինստիտուցիոնալ կառույցների ստեղծման և կայացման ոլորտներում, այդուհանդերձ դեռևս առկա են Հանրապետության գործարար միջավայրը անկատար և անկայուն դարձնող մի շարք հիմնախնդիրներ/խոչընդոտներ: Հանրապետության տնտեսության ապագա կայունությունը կախված է երկրում իրականացվող շարունակական բնույթ կրող բարեփոխումներից՝ իրավական, ֆիսկալ, դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետ ընթացքից և զարգացումներից:

Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Բանկի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Կորպորատիվ կառավարում.

ա) Խորհրդի կառուցվածքը, կազմը՝

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Խորհուրդը կազմված է խորհրդի նախագահից, նախագահի տեղակալից և 3 անդամներից հետևյալ կազմով՝

Խորհրդի նախագահ՝

Հրաչ-Ներսես Կապրիելյան

Խորհրդի նախագահի տեղակալ՝

Աշոտ Արշակի Գումջյան

Անդամներ՝

Արդեն Կրիքորի Մելեֆյան

Լևոն Վարազդատի Ղազարյան

Արթուր Ստեփանի Ճորուխյան

բ) Տնօրինության կառուցվածքը, կազմը

«Արցախբանկ» ՓԲԸ Վարչությունը, կազմված է վարչության նախագահից, վարչության նախագահի տեղակալից և 2 անդամներից հետևյալ կազմով՝

Վարչության նախագահ՝

Արթուր Վալենտինի Մխիթարյան

Վարչության նախագահի տեղակալ՝

Վահրամ Բորիսի Բաղդասարյան

Անդամներ՝

Պարույր Համլետի Գրիգորյան

Ռուզան Վալերիկի Խաչատրյան

գ) սեփականության կառուցվածքը

Ըստ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ հանդիսանալու հայտանիշի՝

Բանկի կանոնադրական կապիտալի 84.3 %-ը պատկանում է իրավաբանական անձանց, իսկ մնացած 15.7 %-ը՝ ֆիզիկական անձանց:

Ըստ ռեզիդենտության հայտանիշի՝

Բանկի կանոնադրական կապիտալի 84.3%-ը պատկանում է ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, 12.5%-ը՝ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց, իսկ մնացած 3.2%-ը՝ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց:

զ) նշանակալից մասնակիցների անունները

«Արցախբանկ» ՓԲԸ նշանակալից մասնակիցներն են.

	Անուն, հայրանուն, ազգանուն	Մասնակցության չափը, %
1	«Հայաստանի Բիզնեսի Հիմնադրամ» ՓԲԸ	51.7
2	Արցախի ներդրումային հիմնադրամ	32.2
3	Հրաչ-Ներսես Կապրիելյան	11

Բանկի բաժնետերերի քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կազմել է 11 բաժնետեր:

դ) ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկի ղեկավարների աշխատավարձի նշանակումը, ըստ իրավասության պաշտոնների դրույքաչափերի միջակայքում իրականացնում են՝ Խորհուրդը, Վարչության նախագահը (Վարչությունը)՝ ելնելով աշխատակցի գործունեության արդյունքներից:

Բանկի Խորհրդի իրավասության պաշտոններ են՝

Խորհրդի անդամները, Խորհրդին կից գործող անձնակազմը,

Վարչության նախագահը /Գործադիր տնօրենը/,

Վարչության անդամները,

Բանկի Ներքին աուդիտի անձնակազմը:

Վարչության նախագահի իրավասության պաշտոններն են բանկի այլ պաշտոնները և հաստիքները:

ե) արտաքին աուդիտին վճարները:

Բանկի արտաքին աուդիտի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը որոշում է Բանկի խորհուրդը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ և ԼՂՀ օրենքների, Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չի որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով, բացառությամբ հողի և շինությունների, որոնք ներկայացվում են վերագնահատված արժեքով:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ՝ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես տոկոսային եկամուտ և տոկոսային ծախս՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տուրժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Զուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտը կամ ծախսը:

Շահաբաժիններից ստացվող եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Արտարժույթային գործառնություններ

Արտարժույթով գործարքները հաշվառվում են ՀՀ դրամով՝ կիրառելով գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում ձևավորված միջին փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են նշյալ միջին փոխարժեքով: Վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես շահույթ կամ վնաս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են ՀՀ դրամի՝ գործարքի օրվա միջին փոխարժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբեր 2016թ.	31 դեկտեմբեր 2015թ..
ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար	483.94	483.75
ՀՀ դրամ/ԵՎՐՈ	512.2	528.69

Հարկային հաշվառում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամտում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող

ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում վճարում է նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ՝ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի և/կամ արտահոսքի ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով՝ պատշաճ կերպով կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով :

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը հիմնված է Լոնդոնի թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են «թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ» հոդվածում՝ այլ եկամուտներում և ծախսերում:

Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնությամբ բացված ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի համապատասխան ներքին իրավական ակտերով սահմանված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն այն դեպքում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Մովորական բնույթ կրող ձեռքբերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսում, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառյալ առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ.

Այս դասում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս դասում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում Բանկի կողմից՝ նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

1) այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված անանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը.

2) որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և

3) ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ անանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Անանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ.

Տիրված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ.

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական

ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում են սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկն իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գին առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր.

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները (ռեպո) դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը (հակադարձ ռեպո) չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Տրամադրված վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ, երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ էլեկտրոն մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով ձևավորված պահուստների գումարների չափով:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացվում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն :Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՍ-ների:

Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալության գծով հաշվեգրված վարձավճարները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս գծային հիմունքով:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության և/կամ արժեզրկումից կուտակված կորուստների տարբերությամբ, բացառությամբ՝ հողի և շինությունների, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Բանկի շենքերը հաշվառվում են իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Հողը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ, հետևաբար չի ամորտիզացվում: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ժամկետում:

Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում, քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է կոնկրետ նպատակով ակտիվն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգելու և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Հիմնական միջոցի անվանումը

- Հողամաս
- Շենքեր և շինություններ

տարիներ

չամորտիզացվող
30 տարի

- Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ 5 տարի
- Համակարգչային տեխնիկա 3 տարի
- Բանկոմատներ 10 տարի
- Ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա 5 տարի
- Փոխադրամիջոցներ 5 տարի
- Այլ հիմնական միջոցներ 5 տարի
- Վարձակալված հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսեր համաձայն գործող պայմանագրի ժամկետների
- Մինչև 50 000 (հիսուն հազար) ՄՀ դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ 1 տարի:

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և նման այլ ակտիվներից:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները կարող են վերանայվել յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի վերլուծվում են՝ հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ պասսարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

Արագամաշ առարկաներ

Արագամաշ առարկաներին վերաբերում են այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Այդ ակտիվների թվին են դասվում՝ պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, տնտեսական գույքը: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները ներառվում են այլ պարտավորություններում և կրեդիտագրվում են եկամուտներին գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Բացի Բանկի միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելվածար:

Երբ Բանկը գնում է իր բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Ծանոթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01.01.16-31.12.16	01.10.16-31.12.16	01.01.15-31.12.15	01.10.15-31.12.15
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	21,135	7,094	23,278	4,784
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	9,219,043	2,301,883	8,986,381	2,291,797

Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	1,097,859	381,031	788,191	226,481
Տոկոսային եկամուտ Ռեպո պայմանագրերից և արժույթային սվոպից	422,426	51,927	206,511	105,880
Այլ տոկոսային եկամուտ	3,877	0	0	0
Ընդամենը	10,764,340	2,741,935	10,004,361	2,628,942
<u>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</u>				
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	1,188,285	164,932	1,086,180	287,718
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	5,069,699	1,445,764	4,806,826	1,188,124
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	0	0	0	0
Տոկոսային ծախսեր Ռեպո պայմանագրերի դիմաց	526,591	71,494	758,128	176,139
Այլ տոկոսային ծախսեր	0	0	0	0
Ընդամենը	<u>6,784,575</u>	<u>1,682,190</u>	<u>6,651,134</u>	<u>1,651,981</u>
<u>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</u>	<u>3,979,765</u>	<u>1,059,745</u>	<u>3,353,227</u>	<u>976,961</u>

Շանթազրություն 4. «Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

<u>Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</u>	01.01.16-31.12.16	01.10.16-31.12.16	01.01.15-31.12.15	01.10.15-31.12.15
Դրամարկղային գործառնություններից	121,117	30,962	155,774	39,174

Հաշվարկային ծառայություններից	173,916	58,226	186,296	57,475
Երաշխիքներից, ակրեդիտիվներով գործառնություններից	6,492	357	18,711	671
Վճարային քարտերի սպասարկումից	139,740	40,105	140,789	35,810
Այլ կոմիսիոն վճարներ	0	0	90	0
<u>Ընդամենը</u>	<u>441,265</u>	<u>129,650</u>	<u>501,660</u>	<u>133,130</u>
<u>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</u>				
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	11,169	2,716	14,796	3,236
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	0		0	0
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	0	0	1,429	0
Այլ կոմիսիոն վճարներ	0		0	0
<u>Ընդամենը</u>	<u>11,169</u>	<u>2,716</u>	<u>16,225</u>	<u>3,236</u>
<u>Ստացված գուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ</u>	<u>430,096</u>	<u>126,934</u>	<u>485,435</u>	<u>129,894</u>
<u>Եկամուտ շահաբաժիններից</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1,194</u>	<u>0</u>

--	--	--	--	--

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

<i>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</i>	01.01.16-31.12.16	01.10.16-31.12.16	01.01.15-31.12.15	01.10.15-31.12.15
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ,	129,072	0	49,141	-45,381
այդ թվում Աձանցյալներից	129,072	0	34,312	-45,381
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	0	0	-7,295	0
Ընդամենը	<u>129,072</u>	0	<u>41,846</u>	<u>-45,381</u>
<i>Արտարժույթային գործառնություններից</i>				
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	323,240	80,658	428,276	162,675
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	-94,716	30,304	-29,659	71,388
Ընդամենը	<u>228,524</u>	<u>110,962</u>	<u>398,617</u>	<u>234,063</u>
<i>Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից</i>				
հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	17,952	-16,253	-12,886	-5,086
Ընդամենը	<u>17,952</u>	<u>-16,253</u>	<u>-12,886</u>	<u>-5,086</u>
<i>Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից</i>	<u>375,548</u>	<u>94,709</u>	<u>427,577</u>	183,596

--	--	--	--	--

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

<u>Այլ գործառնական եկամուտ</u>	01.01.16-31.12.16	01.10.16-31.12.16	01.01.15-31.12.15	01.10.15-31.12.15
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	568,389	132,350	513,271	146,463
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	172,574	31,653	310,987	64,216
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	-35,853	24,126	47,120	-4,492
Այլ եկամուտներ	44,080	12,175	31,219	8,938
Ընդամենը	<u>749,190</u>	<u>200,304</u>	<u>902,597</u>	<u>215,125</u>

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

<u>Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառվածությունների գծով</u>	Ծանոթ. թ.	01.01.16-31.12.16	01.10.16-31.12.16	01.01.15-31.12.15	01.10.15-31.12.15
Սկզբնական մնացորդ	16	2,130,057	1,948,749	3,342,537	2,647,104
Պահուստին կատարված մասհանումներ		3,744,075	579,020	9,818,955	-899,207
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		6,409,414	277,742	3,884,885	-983,179
Վերագնահատումից զուտ եկամուտներ		0	0		0
Վերագնահատումից զուտ ծախսեր		1,465,467	116,586	32,147	27,260

Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ		-1,199,872	417,863	5,934,070	111,232
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		2,875,689	-132,654	1,254,935	253,132
Պահուստի օգտագործում		-1,873,679	-301,763	-8,401,485	-881,410
Վերջնական մնացորդ		1,932,195	1,932,195	2,130,057	2,130,057
<i>Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով</i>					
Սկզբնական մնացորդ	17	1,493	1,234	3,507	1,493
Պահուստին կատարված մասհանումներ			0		0
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		259	0	2,014	0
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ		- 259.00	0	-2,014	0
Վերջնական մնացորդ		1,234	1,234	1,493	1,493
<i>Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների գծով</i>					
Սկզբնական մնացորդ	18	380	380	0	33,160
Պահուստին կատարված մասհանումներ		196,176	196,176	33,540	380
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		380	380	33160	33.160
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ		195,796	195,796	380	-32,780
Վերջնական մնացորդ		196,176	195,796	380	380
<i>Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստներին</i>		<i>1,004,335</i>	<i>613659</i>	<i>5,932,436</i>	<i>-78,452</i>

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01.01.16-31.12.16	01.10.16-31.12.16	01.01.15-31.12.15	01.10.15-31.12.15
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	1,897,770	495,708	1,914,194	468,482
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	0	0	0	0
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	90	90	150	54
Գործուղման ծախսեր	9,907	963	8,624	2,718
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	195,704	52,991	165,192	39,200
Ապահովագրության ծախսեր	1,587	87	1,532	176
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	28,788	7,415	96,262	25,507
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	167,436	46,350	129,967	34,002
Առդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	37,763	20,025	26,861	4,061
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	70,292	17,000	73,437	20,394
Տրանսպորտային ծախսեր	33,655	10,421	34,263	9,985
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	140,994	47,323	132,287	54,249
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	22,135	7,115	34,999	7,382
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	17,297	4,766	17,589	4,343
Այլ վարչական ծախսեր	734,208	47,680	191,901	35,602
Ընդամենը	<u>3,357,626</u>	<u>757,934</u>	<u>2,827,258</u>	<u>706,155</u>

2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկի աշխատակիցների թվաքանակը՝ 508 մարդ:
 Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափը՝ 288.94 հազ դրամ:

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

<u>Այլ գործառնական ծախսեր</u>	01.01.16-31.12.16	01.10.16-31.12.16	01.01.15-31.12.15	01.10.15-31.12.15
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	10,593	115	6,577	4,547
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	16,966	4,260	16,912	4,152
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	32,202	7,547	42,937	13,859
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	343,294	85,329	486,674	120,001
Ավանդների երաշխավորման հիմանդրամին հատկացումներ	76,040	34,721	57,287	14,311
Այլ ծախսեր	78,147	20,062	14,959	5,778
<u>Ընդամենը</u>	<u>557,242</u>	<u>152,034</u>	<u>625,346</u>	<u>162,648</u>

Ծանոթագրություն 10. «Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից գուտ շահույթ/վնաս»

Բանկը վերահսկվող կազմակերպություններում ներդրումներ չունի:

Ծանոթագրություն 11. «Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)»

<u>Շահութահարկի գծով ծախս</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս/հակադարձում	0	0
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	-7,476	-22,400
<u>Ընդամենը</u>	<u>-7,476</u>	<u>-22,400</u>

Գործող օրենսդրության համաձայն կիրառվող շահութահարկի դրույքաչափը 20% է:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	Նախորդ կաշրջան	ժամանա- կաշրջան	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	2,624,066	-	-4,215,010		-
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով		20			20
Չհարկվող եկամուտներ					
Չնվազեցվող ծախսեր					
Շահութահարկի գծով ծախս	-7,476		-22,400		

Օանթագրություն 11.1. Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	Մնացորդը ժամանակաշրջանի դրությամբ	Նախորդ նախորդ Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում</i>	0	0	0
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի գծով			
Ստեղծված պահուստների գծով			
Այլ պարտավորությունների գծով	0	0	0
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում</i>	<i>195,166</i>	<i>-7,476</i>	<i>187,690</i>
Հիմնական միջոցների գծով	195,166	-7,476	187,690
Ստեղծված պահուստների գծով			
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	-195,166	-7,476	-187,690

Օանթագրություն 12. «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

<u>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	2,631,542	-4,192,610
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	2,631,542	-4,192,610

Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	465,223	221,223
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	3.2	-

Ծանոթագրություն 13. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

<u>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	614,126	669,724
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	826,762	978,457
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	8,946,058	10,369,404
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	220,000	220,000
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,606,946	12,237,585
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ	132,774	121,616

Ծանոթագրություն 14. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

<u>Ընթացիկ հաշիվներ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերում	262,637	1,495
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		161,060
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	343,452	601,767
Հաշվեգրված տոկոսներ		0
Ընդամենը	606,089	764,322

<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ</u>		
ՀՀ բանկերում վարկեր և ավանդներ		
ՀՀ բանկերում այլ		45,614
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում այլ	43,081	6,554
Ռեպո պայմանագրեր ՀՀ բանկերի նկատմամբ	0	
Հաշվեգրված տոկոսներ	0	
Ընդամենը	<u>43,081</u>	<u>52,168</u>
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	649,170	816,490

<u>Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ</u>		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում		
վարկեր և ավանդներ	0	0
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	2,733,202	1,914,404
այլ	92,253	84,973
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,047	1,996
Ընդամենը	<u>2,827,502</u>	<u>2,001,373</u>
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,476,672	2,817,863

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝		844,309
զանձապետական պարտատոմսեր		844,309
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր		844,309

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	–	–	–	–
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	–	–	–	–
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	–	–	–	–
ավանդային հավաստագրեր	–	–	–	–
կապիտալի գործիքներ	–	–	–	–
այլ	–	–	–	–
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից<Գ -> և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
կապիտալի գործիքներ				
այլ				

Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	
Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր				
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր	0		0	
Աձանցյալ գործիքներ				
ֆյուչերս				
ֆորվարդ				
օպցիոն				
սվոպ				
այլ				
Ընդամենը	0		0	
Ընդամենը առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	0		0	

Ծանոթագրություն 16. «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ»

Տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր, այդ թվում՝	57,058,032	51,493,738
Հիփոթեքային	9,384,664	11,424,968
Օվերդրաֆտ	4,306,529	8,016,828

Վարկային քարտեր	2,765,542	3,322,213
Ֆակտորինգ	441,659	999,261
Ֆինանսական լիզինգ	0	0
Բանկային երաշխիքներ	0	0
Ածանցյալ գործիքներ	0	0
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	2,489,457	2,179,172
Ընդամենը վարկեր	67,061,219	66,011,212
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-1,932,194	-2,130,057
Ընդամենը զուտ վարկեր	65,129,025	63,881,155

<u>Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեգրված (չաշխատող) վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
	գումարը/քանակը		գումարը/քանակը	
Վարկեր և փոխառություններ, որից	64,571,762	25,055	63,832,040	36,210
արժեգրված (չաշխատող) վարկեր և փոխառություններ, այդ թվում՝	5,136,392	1,073	6,181,431	2,361
ժամկետանց	3,075,435	802	3,075,036	1,606
վերաձևակերպված*	397,870	24	0	0
վերաֆինանսավորված*				
հաշվեգրված տոկոսներ	2,489,457		2,179,172	
Ընդամենը վարկեր	67,061,219		66,011,212	

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-1,932,194	-2,130,057
Ընդամենը զուտ վարկեր	65,129,025	63,881,155

* Վերաձևակերպված և վերաֆինանսավորված ակտիվների սահմանումը տրված է «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգում»:

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Պետական ձեռնարկություններ	36,624,736	27,867,756
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	6,846,838	8,727,508
խոշոր ձեռնարկություններ	2,110,841	2,314,596
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	4,735,997	6,412,912
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	20,600,519	26,242,925
սպառողական վարկեր	11,215,855	15,166,128
հիփոթեքային վարկեր	9,384,664	11,076,797
Անհատ ձեռնարկատերեր	499,669	993,851
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,489,457	2,179,172
Ընդամենը վարկեր	67,061,219	66,011,212
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-1,932,194	-2,130,057
Ընդամենը զուտ վարկեր	65,129,025	63,881,155

* Փոքր և միջին ձեռնարկությունների չափորոշիչները սահմանված են «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքով:

<u>Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	215,870	0.33	568,627	0.89
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	10,656	0.02	18,875	0.03
Մշակող արդյունաբերություն	2,082,683	3.20	2,161,819	3.38
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	0	-	988,990	1.55
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	0	-	0	-
Շինարարություն	3,086,752	4.74	3,331,525	5.22
Առևտուր	2,047,540	3.14	2,896,265	4.53
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում	3,096	0.00	16,135	0.03
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	228,156	0.35	431,104	0.67
Տեղեկատվություն և կապ	0	-	2,271	0.00

Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	0	-		-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն,	0	-	3,924	0.01
Կրթություն	17,199	0.03	35,682	0.06
Առողջապահություն	15,723	0.02	45,517	0.07
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	590	0.001	1,161	0.00
Հիպոթեկային վարկեր	9,097,322	13.97	10,679,569	16.72
Սպառողական վարկեր	6,645,882	10.20	10,392,723	16.27
Տնտեսության այլ ճյուղեր	41,677,461	63.99	32,306,968	50.57
Այդ թվում՝ Հաշվեգրված սոկոսներ	2,489,457		2,179,172	
Ընդամենը	65,129,025		63,881,155	

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը

<u>Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	% հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	64,570,083		63,831,132	100.00

		100.00		
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	1,679		908	0.00
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	0	-	0	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	2,489,457		2,179,172	
Ընդամենը	67,061,219		66,011,212	

Ծանոթագրություն 17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	2016 4-րդ եռ. չցուցակված	2015 չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի կապիտալի գործիքներ	56,082	31,457
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	56,082	31,457
Ներդրումների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	-1,234	-1,493
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	54,848	29,964

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները.

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը	Բաժնեմասը
1. «Արմենիան Քարտ» ՓԲԸ	պլաստիկ քարտերով գործառնություններ	ՀՀ ք. Երևան	21.01.03	12,143	1.25
2. «ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ» ՓԲԸ	վարկային բյուրո	ՀՀ ք. Երևան	27.11.07	19,314	3.68

3. «ԱրցախՀԷԿ» ԲԲԸ	Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն	ԼՂՀ ք.Ստեփանակերտ	15.09.16	24,975	0.23
Ընդամենը				56,432	

Ծանոթագրություն 18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում	7,527,059	5,532,580
գանձապետական պարտատոմսեր	7,527,059	5,532,580
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում		
գանձապետական պարտատոմսեր		
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	101,507	427
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	7,628,566	5,533,007

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի, այդ թվում	–	–	–	–
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	–	–	–	–
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	–	–	–	–
ավանդային հավաստագրեր	–	–	–	–
այլ	–	–	–	–
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից<Գ -> և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի, այդ թվում	0		0	
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի, այդ թվում	9,809,217		2,375,413	
երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	9,809,217		2,375,413	
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
ավանդային հավաստագրեր				
այլ				
Հաշվեգրված տոկոսներ	153,620		348	
Ընդամենը	9,962,837		2,375,761	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր կորուստների պահուստ) (ծանոթ. 7)	-196,176		-380	
Զուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներում	17,395,227		7,908,388	

Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող անձանց կապիտալում:

Օտարազորություն 20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Ճախնայի անվանում	Ճաժ	Բացարձակ	Ժողովրդական Ներդրում	Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	Օգնություններ և օգնություններ	Հարկային օգուտներ	Ժողովրդական Ներդրում	Ներդրումներ և օգնություններ	Այլ ակտիվներ
<u>Երկրորդական</u>	-								
Օգնություններ և օգնություններ և օգնություններ	212,782	4,764,183	1,048,376	260,754	188,895	393,587	0	101,124	6,969,701
Հարկային օգուտներ			5,453	108	44,573	912		120	51,166
Այլ ակտիվներ					20,293				20,293
Ներդրումներ և օգնություններ			2,107	- 24		- 422			1,661
Ներդրումներ և օգնություններ									-
Օգնություններ և օգնություններ և օգնություններ	212,782	4,764,183	1,055,936	260,838	213,175	394,077	0	101,244	7,002,235
Հարկային օգուտներ			10,381	303	1,765	3,275			15,724

Արձանագրություն					46,065	195			46,260
Արձանագրություն. Կրթական արձանագրություն	- 1,196		- 40,249	- 23,499		- 50,876			- 115,820
Արձանագրություն. Կրթական արձանագրություն									-
Օրհանգրված Կրթական արձանագրություն. Կրթական արձանագրություն	211,586	4,764,183	1,026,069	237,641	168,875	346,282	0	101,244	6,855,880
Ինքնուրույն արձանագրություն									-
Օրհանգրված Կրթական արձանագրություն. Կրթական արձանագրություն	-	1,844,880	905,983	203,366	136,777	269,163	-	12,315	3,372,483
Զեղչություն		37,129	6,084	5,196	7,326	13,846		2,251	71,831
Արձանագրություն					18,354				18,354
Արձանագրություն. Կրթական արձանագրություն									-
Արձանագրություն. Կրթական արձանագրություն			1,203	- 24		- 338			841
Օրհանգրված Կրթական արձանագրություն. Կրթական արձանագրություն		1,882,009	913,270	208,538	125,748	282,671	-	14,566	3,426,801
Զեղչություն		37,129	5,302	4,843	7,042	13,045		2,252	69,613

Արձանագրված/ 1 ամիս - ամիս					40,071	130			40,201
Իրականացված Կրթության ամիս									-
Իրականացված Կրթության ամիս			- 39,730	- 22,732		- 43,337			- 105,799
Օրհանգիստի Կրթության ամիս Արձանագրված Կրթության ամիս Իրականացված		1,919,138	878,842	190,649	92,719	252,249	-	16,818	3,350,414
Կրթության Կրթության ամիս									-
Կրթության ամիս Արձանագրված Կրթության ամիս Իրականացված	211,586	2,845,045	147,227	46,992	76,155	94,033	0	84,426	3,505,466
Կրթության ամիս Արձանագրված Կրթության ամիս Իրականացված	212,782	2,882,174	142,667	52,300	87,426	111,407	0	86,678	3,575,435

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Ծածկված Կրթության ամիս	Ընթացիկ Կրթության ամիս	Զեղչված Կրթության ամիս	Իրականացված Կրթության ամիս
Ընթացիկ Կրթության ամիս				
Օրհանգիստի Կրթության ամիս Արձանագրված Կրթության ամիս Իրականացված	102,826	44,503	1,080	2,295
Զեղչված Կրթության ամիս		5,904		

ի »ն՝ 13 Ե՛ 3 Ի՛ 3 ն. ձձ	-1,661	-7,996		
Մի՛ 3 նձ				
ՕՅ՝ օձն՝ 1 Ա՛ Կ՝ Էձն՝ 1 Ա՛ 3 Ս՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ 3 Բնչ՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ »նչձ	101,165	42,410	1,080	2,295
2 Ի՛ »Է՛ 3 օձ	1,000	76		
ի »ն՝ 13 Ե՛ 3 Ի՛ 3 ն. ձձ				-2,295
Մի՛ 3 նձ				
ՕՅ՝ օձն՝ 1 Ա՛ Ն՝ 3 Բի՛ »ի՛ ձձ Ա՛ 3 Ս՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ 3 Բնչ՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ »նչձ	102,165	42,486	1,080	
Ի՛ ձձ 3 Ի՛ 3 Ի՛ 3 Ս՝ 3 Բի՛ 3 Ի՛ ձձ				
ՕՅ՝ օձն՝ 1 Ա՛ Կ՝ Էձն՝ 1 Ա՛ 3 Ս՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ 3 Բնչ՝ 3 Կ՝ 3 Է՛ 1 1/2 ձձ	58,481	24,737	894	
2 Ի՛ »Է՛ 3 օձ	4,274	2,613	27	
ի »ն՝ 13 Ե՛ 3 Ի՛ 3 ն. ձձ	-841	-7,996		
Մի՛ 3 նձ				
ՕՅ՝ օձն՝ 1 Ա՛ Կ՝ Էձն՝ 1 Ա՛ 3 Ս՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ 3 Բնչ՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ »նչձ	61,914	19,354	921	
2 Ի՛ »Է՛ 3 օձ	4,272	2,591	27	
ի »ն՝ 13 Ե՛ 3 Ի՛ 3 ն. ձձ				
Մի՛ 3 նձ				
ՕՅ՝ օձն՝ 1 Ա՛ Ն՝ 3 Բի՛ »ի՛ ձձ Ա՛ 3 Ս՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ 3 Բնչ՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ »նչձ	66,186	21,945	948	
1/2 ձձ Ն՝ 3 Բի՛ »ի՛ Բե՛ 3 ՕԿ՝ 3 նձ				
Ծ՝ 3 Բի՛ »ի՛ ձձ Ա՛ 3 Ս՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ 3 Բնչ՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ »նչձ	35,979	20,541	132	
Ս՝ 3 Էձն՝ 1 Ն՝ 3 Բի՛ »ի՛ ձձ Ա՛ 3 Ս՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ 3 Բնչ՝ 3 Կ՝ 3 Ի՛ »նչձ	39,251	23,056	159	2,295

Ծանոթագրություն 21. «Այլ ակտիվներ»

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	439,855	85,238
Ընդամենը	439,855	85,238
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	0	0
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	893,293	204,787
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	0	0
Կանխավճարներ մատակարարներին	11,364	8,377
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	271,014	271,013
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ընդամենը	1,175,671	484,177
Այլ ակտիվներ Պահեստ	25,691	20,062
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	2,246,749	2,388,911
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	2,670	2,880
Այլ ակտիվներ	241	10,172
Ընդամենը	2,275,351	2,422,025
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,890,877	2,991,440

Ծանոթագրություն 22. «Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Ընթացիկ հաշիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ բանկերի	166,268	1,679,642
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի		
Հաշվեգրված տոկոսներ	0	3,827
Ընդամենը	166,268	1,683,469
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	0	0
վարկեր *	0	13,062,966
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	2,990,828	7,762,075
այլ	119	878,750
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,448	74,396
Ընդամենը	2,992,395	21,778,187
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
ընթացիկ հաշիվներ	13,042	32,249
վարկեր և ավանդներ	7,104,432	3,778,584
այլ	1,458	4,129
Հաշվեգրված տոկոսներ	44,474	26,179
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,322,069	27,302,797

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	714,234	529,122
Ժամկետային ավանդներ*	5,484,976	5,713,791
Այլ	0	0
Հաշվարկված տոկոսներ	18,072	18,667
Ընդամենը	6,217,282	6,261,580
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	2,899,308	3,452,918
Ժամկետային ավանդներ	10,754,875	6,290,120
Այլ	27,608	36,651
Հաշվարկված տոկոսներ	118,393	35,051
Ընդամենը	13,800,183	9,814,741
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
Ընթացիկ հաշիվներ	434,753	261,286
Ժամկետային ավանդներ	13,930,750	8,873,378
Հաշվարկված տոկոսներ	8,248	6,192
Այլ	0	369
Ընդամենը	14,373,751	9,141,225
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		

Ընթացիկ հաշիվներ	127,781	142,469
Այլ	180	0
Ընդամենը	127,961	142,469
<u>ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	4,614,079	4,101,277
Ժամկետային ավանդներ	22,951,164	21,570,053
Այլ	218,034	149,740
Հաշվարկված տոկոսներ	242,307	194,870
Ընդամենը	28,025,584	26,015,940
<u>Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ</u>		
Ընթացիկ հաշիվներ	1,569,612	704,902
Ժամկետային ավանդներ	2,653,650	2,599,171
Այլ	10	10
Հաշվարկված տոկոսներ	17,153	12,889
Ընդամենը	4,240,425	3,316,972
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	66,785,186	54,692,927

*ԼՂՀ կառավարության կողմից բանկում ներդրվում են ավանդներ երեք և ավելի երեխաների ծննդյան դեպքում մինչև երեխայի 18

դառնալը ժամկետով: 31.12.16 թ-ի դրությամբ վերոնշյալ ավանդների ընդհանուր գումարը կազմել է 5 415 319 հազ. ՀՀ դրամ

Ժամկետային ավանդներն ըստ հաճախորդների

Ժամկետային ավանդներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Իրավաբանական անձիք	19,874,282	15,200,744
Ֆիզիկական անձիք	25,853,192	24,366,955
Անհատ ձեռնարկատերեր	0	0

Հաճախորդների ընթացիկ և ժամկետային հաշիվների քանակը՝

Անվանում	31.12.16թ.
Ընթացիկ հաշիվներ	127,759
Ժամկետային ավանդներ	6,174

Շանթագրություն 24. «Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր»

Բանկը արժեթղթեր չի թողարկել:

Շանթագրություն 25. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

Բանկը չունի առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ:

Շանթագրություն 26. «Վճարվելիք գումարներ»

Վճարվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Շահաբաժիններ	9,476	9,476
Ավանդների սպահովագրության գծով	23,474	14,311

Այլ	7,190	13,733
Ընդամենը	40,140	37,520

Ծանոթագրություն 27. «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվարկային պարտավորություններ այլ հաշվարկներ գծով	444,921	722,982
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	36,625	34,225
շահութահարկի գծով	0	0
ԱԱՀ-ի գծով	2,515	1,013
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	34,110	33,213
սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	0	0
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարների գծով	69,499	85,599
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	29,356	34,125
Այլ	8,217	8,693
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	588,618	885,624

Ծանոթագրություն 27.1 «Հետաձգված հարկային պարտավորություն»

Բանկի հիմնական միջոցների վերագնահատումից առաջացել է հետաձգված հարկային պարտավորություն:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	187,690	195,167

Ծանոթագրություն 28. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը 31.12.16-ի դրությամբ 23 261 150 հազ դրամ է: Բանկի թողարկած և տեղաբաշխված սովորական բաժնետոմսերի քանակը՝ 465 223, անվանական արժեքը՝ 50 հազ. դրամ:

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության տոկոսային հարաբերությամբ չափը	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Հայաստանի Բիզնես Հիմնադրամ	23,030,100	51.7	Գյուղատնտեսություն, շինարարություն
Արցախի Ներդրումային Հիմնադրամ	7,500,000	32.2	Ներդրումային գործունեություն սոցիալական, կրթական, գիտության, մշակութային, առողջապահության և այլ ոլորտներում
Հրաչ Կապրիելյան	2,563,800	11.0	
Ոչ նշանակալից մասնակիցներ	1,167,250	5.1	
Ընդամենը	23,261,150	100.0	

Բանկի Նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 31.12.16թ.-ի դրությամբ կազմում է 31,445,417 հազ ՀՀ դրամ:

Ծանոթագրություն 29. «Մեփական կապիտալի այլ տարրեր»:

Կապիտալի այլ տարրեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Գլխավոր պահուստ	657,233	657,233
Վերազնահատման պահուստ	1,541,027	1,541,377
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	865,373	-1,703,176

Ծանոթագրություն 30 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

–	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Չօգտագործված վարկային գծեր	721,884	907,858
Տրամադրված երաշխիքներ	666,130	895,513
Ընդամենը	1,388,014	1,803,371

Ծանոթագրություն 31. Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Բանկի կողմից գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող հիմնական միջոցների ընդհանուր հետհաշվեկշռային արժեքը 31.12.16թ-ի դրությամբ կազմել է 571,816 հազ.դրամ:

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		127,642
1-5 տարի		366,033
5 տարուց ավելի		78,141
Ընդամենը	0	571,816

Ծանոթագրություն 32. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով բանկի կապակցված կողմեր են համարվում՝

- բանկի ղեկավարները,
- բանկի կապիտալում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձինք,
- (1) և (2) կետերում նշված անձանց հետ փոխկապակցված ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

Բանկը որևէ խմբի անդամ չէ:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
---------------------------------------	------------------------	----------------------

Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	1,267	790
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	225,030	1,594,208
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-221,079	1,594,616
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	5,218	383

<u>Պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	8,161	71,590
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	-770,698	-5,246,767
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	927,537	6,839,089
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	165,000	1,663,912

<u>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ</u>	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	4,839,975	4,262,446
Եռամսյակի ընթացքում ավելացում	5,033,085	673,606
Եռամսյակի ընթացքում նվազում	-4,956,729	-953,049
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	4,916,330	3,983,003
Տոկոսային եկամուտ	150,924	168,982

Բանկի հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերը դա բանկի ղեկավարներին և դրանց հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերն են:

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մնացորդը 30 սեպտեմբերի դրությամբ	5,138,263	11,370,211
Եռամսյակի ընթացքում ստացված գումարներ	41,835,345	2,612,677
Եռամսյակի ընթացքում վճարված գումարներ	-27,779,050	-10,026,577
Մնացորդը 31 դեկտեմբերի դրությամբ	19,194,558	3,956,311
Տոկոսային ծախս	285,481	89,102

Ծանոթագրություն 33. Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Բանկի խորհրդին՝	Աշխատավարձ	19,601,352	19,874,367
	պարգևատրում		3,248,101
Բանկի գործադիր մարմնին՝	Աշխատավարձ	19,143,775	19,817,584
	պարգևատրում		2,436,709
Բանկի ներքին աուդիտին	Աշխատավարձ	13,820,694	11,976,066
	պարգևատրում		968,354
Ընդամենը		52,565,821	58,321,181

Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, կապված են վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

34.1 Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը հավանականություն է, որ գործարքի մյուս կողմը կխախտի Բանկի հետ կնքած պայմանագրի պայմանները, ինչը բացասաբար կազդի Բանկի շահույթի և (կամ) կապիտալի վրա՝ անկախ այն հանգամանքից գործարքներն արտացոլվում են Բանկի հաշվեկշռում, թե հանդես են գալիս որպես արտահաշվեկշռային հոդված: Ընդ որում, վարկային ռիսկն առաջանում է ցանկացած ժամանակ, երբ միջոցները տրամադրվում են, ներդրվում են կամ այլ կերպ հասանելի են դառնում փոխառուին (գործընկերոջը) և (կամ) պահանջի իրավունք է առաջանում Բանկի համար և (կամ) Բանկը ստանձնում է միջոցների տրամադրման պարտավորություն:

-Վարկային ռիսկը Բանկը տարանջատում է երկու խմբի՝ վարկառուի ռիսկ, պորտֆելային ռիսկ.

Վարկառուի ռիսկը ծագում է այն ժամանակ, երբ պարտապանն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները: Նշված ռիսկի կառավարման համար Բանկի խորհրդի կողմից ընդունվել են ընթացակարգեր, որոնք սահմանում են վարկառուի վարկունակության գնահատման համապատասխան չափանիշներ, գրավի գնահատման չափանիշներ, վարկերի/վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման և մոնիթորինգի մեխանիզմները: Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը:

Պորտֆելային ռիսկը ծագում է Բանկի վարկային պորտֆելում առկա տնտեսության տարբեր ճյուղերում տեղաբաշխված վարկային ներդրումների չմարման հետևանքով: Պորտֆելային ռիսկը առաջանում է, եթե Բանկի վարկային պորտֆելը հիմնականում կենտրոնացված է տնտեսության որևէ ճյուղում և առկա է տնտեսության տվյալ ճյուղի տնտեսական իրավիճակի վատթարացում:

Բանկի ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից՝ համաձայն Բանկում գործող ներքին սահմանաչափերի: Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչությունը ներքին իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին համապատասխան ամսական և եռամսյակային պարբերականությամբ Բանկի ղեկավար մարմիններին է ներկայացնում վարկային ռիսկի վերաբերյալ հաշվետվություններ:

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,739,719					10,739,719
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2,740,526	282,803	453,343	0		3,476,672
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	0			0		0
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	65,127,360		1,664	0		65,129,024

Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	54,848			0	54,848
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	17,395,227			0	17,395,227
Այլ ակտիվներ	6,644,580		808,413	0	7,452,993
Ընդամենը ակտիվներ	102,702,260	282,803	1,263,420	0	104,248,483
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,386,927		1,087	0	1,388,014
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	10,321,950	119		0	10,322,069
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	48,172,016	359,382	17,842,713	411,076	66,785,187
Այլ պարտավորություններ	816,278	170		0	816,448
Ընդամենը պարտավորություններ	59,310,244	359,671	17,842,713	411,076	77,923,704
Զուտ դիրք	43,392,016	-76,868	-16,579,293	-411,076	26,324,779

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,917,465				11,917,465
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2,989,764	218,244	222,323	26,754	3,457,085
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	1,624,126			0	1,624,126
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	63,820,686		1,891	0	63,822,577
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	29,965			0	29,965
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	8,477,841			0	8,477,841

Այլ ակտիվներ	6,648,954	54,629	3,748	48,076	6,755,407
Ընդամենը ակտիվներ	95,508,801	272,873	227,962	74,830	96,084,466
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	1,097,797			1,053	1,098,850
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	30,039,092	326		0	30,039,418
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	41,584,765	6,678	888,726	11,230,420	53,710,589
Այլ պարտավորություններ	498,771			91	498,862
Ընդամենը պարտավորություններ	72,122,628	7,004	888,726	11,230,511	84,248,869
Զուտ դիրք	23,386,173	265,869	-660,764	-11,155,681	11,835,597

ՏՀԶԿ* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

Առ 31.12.16. ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերի կառուցվածքը ըստ մարզերի ունի հետևյալ տեսքը:

Երևան	7,728,532
Արագածոտնի մարզ	65,718
Արարատի մարզ	285,900
Արմավիրի մարզ	101,860
Գեղարքունիքի մարզ	23,415
Լոռու մարզ	1,999,286
Կոտայքի մարզ	194,647
Շիրակի մարզ	20,419

մշակում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շինարարություն	325,978	9	-	-	2,760,773	6	-	-	691,541	18
Առևտուր	1,908,884	108	119,667	8	15,879	3	3,111	2	1,768,161	120
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այլ թվում	3,096	2	-	-	-	-	-	-	231,944	8
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	208,377	15	-	-	5,424	1	14,355	2	217,387	13
Տեղեկատվություն և կապ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	105,571	5
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Կրթություն	17,199	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Առողջապահություն	15,723	3	-	-	-	-	-	-	18,687	2
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	-	-	590	1	-	-	-	-	12,508	2
Հիպոթեկային վարկեր	8,604,747	1,301	297,433	56	104,740	25	90,403	32	2,054,399	209
Սպառողական վարկեր								162		2,218

Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Շինարարություն	935,193	22	30,407	2	2,362,649	6	3,276	1	2,408,031	29
Առևտուր	2,540,673	168	145,037	11	143,616	14	66,939	15	710,723	123
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	11,244	5	3,601	1	1,290	1	-	-	134,182	6
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	405,997	27	6,414	1	2,096	1	16,683	3	568,477	16
Տեղեկատվություն և կապ	-	-	2,186	1	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	24,006	5
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	3,924	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Կրթություն	35,682	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Առողջապահություն	45,517	3	-	-	-	-	-	-	4,767	2
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	1,161	1	-	-	-	-	-	-	10,361	4
Հիպոթեկային վարկեր	9,799,945	1,396	495,288	83	287,020	44	97,317	29	936,942	153
Սպառողական վարկեր	9,611,010	32,600	479,643	1,335	199,056	474	103,013	303	637,298	2,234
Տնտեսության այլ ճյուղեր	32,266,333	86	24,531	3	4,138	1	11,966	2	1,294,062	8
Դեբիտորական պարտքեր	467,687	550	164	13	154	9	94	15	-	-
Ինվեստիցիոն արժեթղթեր	50,439	872								
Հետհաշվեկշռային հոդվածներ, այդ թվում՝	1,659,509	6,827	68,270	128	413	24	122	13	297	15
երաշխիքներ	818,915	9	48,714	2	-	-	-	-	-	-
ակրեդիտիվներ										

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ
----------	------------------	-------------------

	Ստանդարտ / Ոչ նիսկային	Հսկվող / Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	61,280,013	647,928	3 138 705	213,245	13,132,154
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին					
(Ռուսաստան)					
(Ուկրաինա)					
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին	1,664	-	-	-	-
(Շվեյցարիա)	1,664				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին, այդ թվում					
5. Ընդամենը	61,281,677	647,928	2,987,746	213,245	13,132,154

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ		Չաշխատող ակտիվներ		
	Ստանդարտ / Ոչ նիսկային	Հսկվող / Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ / Միջին ռիսկային	Կասկածելի Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	59,196,025	1,324,194	3,046,559	313,474	7,768,128
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	-				
(Ռուսաստան)	-				
(Ուկրաինա)					
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին	902	-	-	-	-
(Շվեյցարիա)	902				
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին,					

այդ թվում					
5. Ընդամենը	59,196,927	1,324,194	3,046,559	313,474	7,768,128

չաշխատող վարկեր / ընդհանուր վարկեր	5.91%
չաշխատող վարկերի պահուստ / ընդհանուր կապիտալ	4.90%
վարկերի գծով պահուստաֆոնդ / ընդհանուր վարկեր	2.94%
հնարավոր կորուստների պահուստ վարկերի գծով / չաշխատող վարկեր	49.69%
(դուրսգրումներ – փոխհատուցումներ) / միջին ընդհանուր վարկեր	0.81%
վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ- տոկոսային ծախսեր – վարկերի գծով կորուստ)/վարկային ներդրումներ	5.52%
խոշոր փոխառություններ / կապիտալ	30.02%

342.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը հավանականություն է, որ շուկայական գների (տոկոսադրույքներ, արտարժույթի փոխարժեքներ, բաժնային գործիքների գներ և այլն) տատանումը բացասական ազդեցություն կունենա Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Տոկոսադրույթի ռիսկը հավանականություն է, որ շուկայական տոկոսադրույքների անցանկալի տեղաշարժերը բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Բանկում տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և դյուրացիայի մոդելի միջոցով:

Արտարժույթային ռիսկը հավանականություն է, որ արժույթի փոխարժեքի տատանումները բացասական ազդեցություն կունենան Բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Վերաբերում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ վարկային գործառնություններին:

Բանկի արտարժույթային ռիսկի զգալի նպատակով Բանկի յուրաքանչյուր արտարժույթի և արտարժույթների արժույթային դիրքերի համար գործում են ներքին սահմանաչափերը: Բանկում արտարժույթային ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և VAR մոդելի միջոցով:

Բանկում տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկի չափումը կատարվում է ակտիվների և պարտավորությունների վերադարձելիության ժամկետի ճեղքվածքի հաշվարկման (GAP-վերլուծություն) և դյուրացիայի մոդելի միջոցով:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների

Հաշվետու ժամանակաշրջան

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,288,105	3,380,237	71,377	10,739,719
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2,739,261	703,219	34,192	3,476,672
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	0	0	0	0
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	31,008,656	34,120,368	0	65,129,024
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	54,848	0	0	54,848
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	15,700,730	1,694,497	0	17,395,227
Այլ	6,718,026	734,967	0	7,452,993
Ընդամենը ակտիվներ	63,509,626	40,633,288	105,569	104,248,483
Պարտավորություններ	0	0	0	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	10,175,101	146,849	119	10,322,069
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	26,500,780	40,262,416	21,991	66,785,187
Այլ պարտավորություններ	815,889	559	0	816,448
Ընդամենը պարտավորություններ	37,491,770	40,409,824	22,110	77,923,704
Չուտ դիրք	26,017,856	223,464	83,459	26,324,779

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Ակտիվներ	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	7,395,497	4,939,727	29,647	12,364,871
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1,919,953	876,218	21,692	2,817,863
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	844,309	0	0	844,309
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	22,380,899	41,500,256	0	63,881,155
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	29,964	0	0	29,964
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	6,180,987	1,727,401	0	7,908,388
Այլ	7,163,594	8,767	0	7,172,361
Ընդամենը ակտիվներ	45,915,203	49,052,369	51,339	95,018,911
Պարտավորություններ	0	0	0	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	12,169,007	15,132,927	864	27,302,798
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24,201,013	30,835,131	5,074	55,041,218
Այլ պարտավորություններ	1,104,264	14,047	0	1,118,311
Ընդամենը պարտավորություններ	37,474,284	45,982,105	5,938	83,462,327
Զուտ դիրք	8,440,919	3,070,264	45,401	11,556,584

* Բանկի <I խմբի արտարժույթի> կազմում ընդգրկված են հետևյալ արտարժույթները՝ ԱՄՆ-ի դոլարը, եվրոն, անգլիական ֆունտ ստեռլինգը, շվեյցարական ֆրանկ, կանադական դոլար, ավստրալիական դոլար, բանկային ոսկին:

** Բանկի <II խմբի արտարժույթի> կազմում ընդգրկված են հետևյալ արտարժույթները՝ ռուսական ռուբլին, վրացական լարին, ուկրաինական գրիվնյան:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակների.

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների տեսակները	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆյուչերսային գործիքների գծով				
-պարտավորություններ	0	0	0	0
պահանջներ	0	0	0	0
Տոբվարդային գործիքների գծով				0

պարտավորություններ	0	0	0	0
-պահանջներ	0	0	0	0
Օպցիոնների գծով				0
պարտավորություններ	0	0	0	0
պահանջներ	0	0	0	0
Սվոպերի գծով				0
-պարտավորություններ	0	0	0	0
-պահանջներ	0	0	0	0
Այլ ածանցյալ գործիքների գծով				0
պարտավորություններ	0	0	0	0
պահանջներ	0	0	0	0
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	0	0	0	0
Զուտ բաց դիրք*	0	0	0	0

* նախորդ աղյուսակում ստացված 'Զուտ դիրք' տողի տվյալներից հանվում են 'Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների' տողի համապատասխան տվյալները:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Բանկը ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների.

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 1 տարի	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի
-------------------	--------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	----------------

Տեղաբաշխված միջոցներ	դրամով	արտարժ.	դրամով	արտարժ.	դրամով	արտարժ.	դրամով	արտարժ.	դրամով	արտարժ.	դրամով	արտարժ.
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում	2,739,259	602,077	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
վարկեր	-	-								-		
ավանդներ	-	-										
հետզնման պայմանագրեր	2,735,248	-										
Հաճախորդների տրված վարկեր, փոխատվություններ, այդ թվում	7,488,582	393,273	7,466,819	4,148,874	1,728,216	7,083,628	6,255,455	4,966,833	5,023,192	15,498,738	3,046,392	2,029,023
վարկեր	7,469,300	393,273	7,411,289	4,148,874	1,645,885	7,083,628	6,119,475	4,966,833	4,876,905	15,498,738	3,046,392	2,029,023

լիզինգ												
հետզնման պայմանագրեր	2,992,276											
արժույթային սվոպայլ												
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում	649,775	999,511	1,495,752	8,005,163	2,959,158	4,221,354	5,802,662	6,153,249	1,040,580	11,866,446	7,421,216	6,266,810
ավանդույթեր	649,775	999,511	1,495,752	8,005,163	2,959,158	4,221,354	5,802,662	6,153,249	1,040,580	11,866,446	7,421,216	6,266,810
հետզնման պայմանագրեր												
արժույթային սվոպայլ												
Սյլ												
Ներգրաված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	7,766,298	999,511	1,527,011	8,063,627	3,126,527	4,283,577	5,938,315	6,178,410	2,604,858	11,866,446	8,401,468	6,266,810

Զուտ դիրք	2,706,691	-4,161	6,765,530	-	-311,914	2,800,0	590,067	-1,211,577	15,045,41	5,36	-	-
				3,914,75		51			4	0,66	4,549,31	4,237,7
				3						5	7	87

Բանկի կողմից ներկայացվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝ միջբանկային վարկեր				
միջբանկային ռեպո	6.7		10.24	
միջբանկային տոկոսային սվոպ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	16.01	12.99	17.78	13.23
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր				
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	8.44		12.34	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.22	8.38	8.49	7.68
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	12.64	7.89	12.41	9.06
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի				

Կանխիկ կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ԿԲ-ում			10,386,945						220,000	10,606,945
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			631,532	2,780,052					65,087	3,476,671
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,679,285	1,704,046	-	20,040,103	7,146,601	10,637,992	19,146,467	4,774,530		65,129,024
Արժեթղթեր, թվում										-
առևտրային նպատակով պահվող										-
վաճառքի համար մատչելի			54,848						54,848	109,696
մինչև մարման ժամկետը պահվող			251,743	780,026	1,104,709	190,274	11,703,633	562,525		14,592,910

ոեպո համաձայնագրով վաճառված			64,306				2,547,890	190,121		2,802,317
Այլ պահանջներ	1,430	1,792	3,123,933	184,382	187,756	311,664	206,782		3,568,027	7,585,766
Պայմանագրային պահանջներ**										-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,680,715	1,705,838	14,513,307	23,784,563	8,439,066	11,139,930	33,604,773	5,527,176	3,907,962	104,303,329
Այդ թվում										-
I խմբի արտարժույթով	1,599,132	1,106,055	4,127,606	5,890,313	5,996,599	5,003,396	16,592,292	1,779,577		42,094,970
II խմբի արտարժույթով			105,569							105,569
Այդ թվում										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				3,284	1,985	4,194	45,937	115,730		171,130
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	1,679,285	1,704,046		23,001,368	8,152,922	10,643,418	33,354,263	5,411,446		83,946,748
Անտոկոս	1,430	1,792	14,513,307	779,911	284,159	492,318	204,573		3,907,962	20,185,452
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			226,845	7,201,109	210,131	160,844	1,564,418	958,722		10,322,069

I խմբի արտարժույթով			3,004,744	8,945,648	4,236,846	6,172,937	11,824,782	6,224,865		40,409,822
II խմբի արտարժույթով			22,110							22,110
Խոշոր պարտավորություններ*			976,838	8,897,768	20,030	48,878	5,718,068	13,965,796		29,627,378
Այդ թվում										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով							2,905	17,831		20,736
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			5,205,556	17,579,898	7,243,220	12,044,655	14,284,594	14,443,500	9,476	70,810,899
Անտոկոս			6,844,279	247,790						7,092,069
Զուտ իրացվելիության ձեռքվածք	1,680,715	1,705,838	2,463,472	5,956,875	1,195,846	(904,725)	19,317,274	(8,934,155)	3,898,486	26,379,625
Այդ թվում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով	1,599,132	1,106,055	1,122,862	(3,055,335)	1,759,753	(1,169,541)	4,767,510	(4,445,288)	-	1,685,148
II խմբի արտարժույթով	-	-	83,459	-	-	-	-	-	-	83,459
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	3,284	1,985	4,194	43,032	97,899	-	150,394

Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,679,285	1,704,046	(5,205,556)	5,421,470	909,702	(1,401,237)	19,069,669	(9,032,054)	(9,476)	13,135,849
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք			2,463,472	8,420,346	9,616,192	8,711,467	28,028,741	19,094,586	22,993,072	26,379,625

Նախորդ ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	Զաշխատող		Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը	
	Ժամկետանց	Ժամկետային	ցայսօր	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի			5 տարուց ավելի
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			12,017,585						220,000	12,237,585
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			828,611	1,919,246					70,007	2,817,864
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,616,870	3,212,870		19,208,485	5,338,324	5,417,261	23,396,026	5,691,320		63,881,155

	33	41,519		969	538	1,158	13,938	54,498		112,653
<i>Տիրական տոկոսադրույթներով</i>	1,616,837	3,171,351		21,099,862	6,601,531	5,411,581	28,963,558	4,009,333		70,874,053
<i>Անտոկոս</i>		566	16,323,146	78,343	30,500	107,156	634,881	2,727,925	4,168,441	24,070,958

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ
Պարտավ

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			2,699,062	21,575,806	197,451	266,838	1,503,981	1,059,659		27,302,797
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝			9,999,429	10,080,215	4,468,105	9,919,607	13,625,042	6,948,820	-	55,041,218
ցպահանջ ավանդներ			9,554,290							9,554,290
ժամկետային ավանդներ	-	-	258,369	10,080,215	4,468,105	9,919,607	13,625,042	6,948,820		45,300,158
այլ			186,770							186,770
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով										-
Այլ պարտավորություններ			1,108,834						9,476	1,118,310
Այդ թվում Պայմանագրային պարտավորություններ				34,462	31,698	63,397	429,411	141,974		700,942

ններ**										
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ			907,859	529,562	18,951	285,881	61,119			1,803,372
ԸՆԴԱՄԵՆԸ				34,462	31,698	63,397	429,411	141,974		700,942
Այդ թվում			13,807,325	31,656,021	4,665,556	10,186,445	15,129,023	8,008,479	9,476	83,462,325
I խմբի արտարժույթով			3,899,202	20,228,572	3,441,846	6,932,823	8,897,275	2,582,390		45,982,108
II խմբի արտարժույթով			5,939							5,939
Նոշոր պարտավորություններ*			674,499	7,805,136			3,386,250	10,905,449		22,771,334
Այդ թվում			907,859	529,562	18,951	285,881	61,119			1,803,372
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով							2,367	14,526		16,893
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			7,417,989	30,531,316	4,665,556	10,186,445	15,126,656	7,993,953		75,921,915
Անտոկոս			6,389,336	1,124,705					9,476	7,523,517
Զուտ իրացվելիության ձեռքվածք	1,616,870	3,213,436	2,515,821	(10,476,847)	1,967,013	(4,666,550)	14,483,354	(1,216,723)	4,158,965	11,595,338
Այդ թվում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտարժույթով		2,106,5							-	

	1,396,229	83	1,955,555	(6,435,258)	8,390	(4,472,582)	10,188,797	(120,927)		4,626,787
II խմբի արտարժույթով	-	-	45,399	-	-	-	-	-	-	45,399
փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	33	41,519	-	969	538	1,158	11,571	39,972	-	95,760
ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,616,837	3,171,351	(7,417,989)	(9,431,454)	1,935,975	(4,774,864)	13,836,902	(3,984,620)	-	(5,047,862)
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք			2,515,821	(7,961,026)	(5,994,013)	(10,660,564)	3,822,790	2,606,067	6,765,032	11,595,338

* 'Խոշոր' պարտավորություններ՝ տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնց անհատական պահանջների հանրագումարները բանկի նկատմամբ գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5% սահմանաչափը՝ առանց հաշվի առնելու փոխկապակցվածությունը:

** 'Պայմանագրային պահանջներ' տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված (հաշվեկշռում կամ հետհաշվեկշռում չարտացոլված), սակայն պայմանագրով նախատեսված ստացվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

*** 'Պայմանագրային պարտավորություններ' տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված, սակայն պայմանագրով նախատեսված վճարվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

Ծանոթագրություն 35. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Նորմատիվային Ընդհանուր կապիտալի և Ն1 նորմատիվի ցուցանիշները առ 31 դեկտեմբեր 2016թ.

	31/10/16	30/11/16	31/12/16
Նորմատիվային Ընդհանուր կապիտալի միջին ամսական չափը	13,804,640	14,013,733	17,864,237
ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	5,000,000	5,000,000	5,000,000
Ն1(%)	34.31%	33.21%	41.36%
ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	12	12	12

Հաշվետու ժամանակաշրջանում բանկը չի խախտել կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Բանկի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալը 31.12.16թ. դրությամբ կազմում է 31,445 մլն ՀՀ դրամ

Ծանոթագրություն 36. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն ամբողջությամբ, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ

կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունվետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

-Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:

-Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և

Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից պահուստների գումարները:

Օանթագրություն 37 «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը հեջավորում չի իրականացնում :

Օանթագրություն 38. «Ապաճանաչում»

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

-վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

-Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն, և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ծանոթագրություն 39. «Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ:

Ծանոթագրություն 40. «Ընդունված գրավ»

Ընդունված գրավ	Հաշվատու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր		
Պետական արժեթղթեր		
Այլ արժեթղթեր	374,001	374,001
Բանկային ոսկի		

Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ և ջարդոն		
Թանկարժեք զարդեր և թանկարժեք քարեր	3,184,253	4,006,084
Անշարժ գույք	83,971,170	100,316,219
Փոխադրամիջոցներ	756,855	912,356
Այլ հիմնական միջոցներ	2,919,435	2,855,640
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	2,467,562	3,543,650
Դրամական միջոցներ	5,457,417	311,746
Այլ գրավ	1,362,100	1,635,916
Վարկային երաշխավորություններ	97,324,225	31,049,309
Այլ երաշխավորություններ		5,988

Ծանոթագրություն 41. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Բանկը չունի չկատարված/խախտված պայմանագրային պարտավորություններ: